

‘लुँध्वाखा’ नेपालभाषाया बाखं स्वलापौ

लुँध्वाखा

दं - २६ ल्या: - ४ थ्यंल्या: - ११७ ने.सं. ११४१ कछला-थिला-पोहेला २०७७ कार्तिक-मसिर-पौष/२०२०-२१/२५६४

● बाखं

- केशरमान ताम्राकार

चित्त

रमिताया माजु तसकं दानीम्ह । चित्त दना बलकि ला थःगु
ला हे ध्यना नकीम्ह । ध्यवा दुथें नुगः नं उलि हे दु । नुगः क्वसाःगु
धयां मव्याः । दान, धर्म, देगः, विहार दयेका वीगुया लिसे दुख
जुयाच्चापिन्त ग्वहालि यायेगु व थीथी समाज सेवाय् नं न्ह्यचिलाः
च्वनाच्चंगु दु । उकिं रमिताया माजुयात सकस्यां दानदेवी मां
धकाः उपनाम बियातःगु खः ।

दानदेवी मां उखुन्हुतिनि निम्ह भन्तेपिन्त विहार दयेकाबिल ।
इलय् व्यलय् थःगु छैय् भन्ते व गुरुमापिन्त थःगु छैय् सःता
भोजन याकी । गुवलें गुवलें मति लुयाः बलकि थीथी विहारय्
बना गुरुमां, भन्तेपिन्त सकल परिवार बना भोजन याकी । चित्त
तसकं बांलाः । चित्त बांलाः थें ध्यवा नं उलि हे दु । खर्च याःलिसे
ध्यवा म्हो जुयामवं, भ्रंभ्रं अप्वः जक दया वःथें ।

काय् स्वम्ह, म्ह्याय् निम्हया मां खः, दानदेवी मां । काय्पिपाखें
स्वम्ह भौपिं । स्वम्ह हे काय् छय्पिं दु । भाःत भिदं न्ह्यः मदुसां
काय् म्ह्याय्पिं, भौपिं सकस्यां उलि हे माया यानातल, हनावना
यानातःगुलिं भाःत मदुगु दुख ल्वःमकाबिल, दानदेवी मांयात ।

इलय् व्यलय् सकल थःथितिपिन्त थःगु छैय् सःता जाफत
न्यायेकी । उलि हे ख्याः यायेमाःम्ह छय्पिलिसें नं उलि हे ख्याः
यानाच्चनी । लय्तायेका च्वनी । लय्ताया च्वनी ।

काय्पिं स्वम्ह व्यापारया ख्यलय् । स्वम्ह भौपिं नं उलि हे
बांलाः । भलादमी । स्वम्ह गृहिणी । माजुम्हथें बुद्ध धर्मप्रति आस्था
दुपिं । थः विहारय् बनेबले भौपिन्त नं बुद्ध देशना न्यनेत व्वनायकी ।
म्ह्याय्पिं नं उलि हे मेहनती, ज्ञानी, शिक्षितपिं । अथे हे जिलाजपिं
नं छम्ह थें छम्ह आखः व्वनातःपिं । लजगाः नं बांलाः । उकिं
दानदेवी मांयात सकतां पुरे जू ।

दानदेवीमांया त्याग तपस्या खनाः, दानदेवी मांया धर्मय्
नुगः क्वसाःगु खनाः विहारया वरिष्ठ गुरुमांया नुगलय् च्वास्स

केशरमान ताम्राकार

सुल । अपाय्चवं जिमित गुण यात । जिमित च्वनेत विहार दयेकाविल । मगाः मचाः छुं मदयेक जिमित सकतां पुरे यानातल । जिमिसं गुवलें छुं छता वी मफु । जिमिसं नं लय्तायेकेमाः वय्कःयात । गुकथं लय्तायेकेगु ? विहारया सकल भन्ते गुरुमापिं च्वना सहलह यात । गुम्हेस्यां छु धाल, गुम्हेस्यां छु धाल । अन्तय् वय्कःयात छगू समारोह याना भगवान् बुद्धया मूर्ति छगू उपहार बिया लय्तायेकेगु वःजित ।

छन्हु दानदेवीमां विहारय् वःगु इलय् मेपिं सुं मदुगु इलय् वरिष्ठ गुरुमांपाखें धयाविज्यात । दानदेवी मां ... छःपिनिगु जक जिमिस गुलि कायेगु । जिमिके दुगु नं छता वी मास्ति बल । ग्रहण यानादिसं, मज्यूला ? गुरुमांया खं न्यनाः दानदेवी मांयात छु धाये छु धाये जुल । छखें लसता भय्बिल, मेखे मछाःपहः वयेकल ।

‘जिं वीगु जक खः, कायेगु मखु ...’

गुरुमांपाखें थुकथंया खं न्यना ... दानदेवीनं लिसः बिल, ‘गुरुमां छःपिनिगु नुगः स्याके जितः मयः । मदुगु ला जिके छुं मदु । अथेसां छःपिसं धया विज्यात, ज्यू गुरुमां ... जिं

ग्रहण याये हे माः । मज्यू धाये हे मज्यू । धाये नं मखु ।’

दानदेवी मांया लिसः न्यनेवं गुरुमांया ख्वालय् लसता भय्बिल । गुरुमां ग्यानाच्चंगु ग्रहण यायेमखु धाइ धकाः । गुरुमां लय्तायादिल ।

विहारया छगू तःधंगु धर्महल । भन्ते गुरुमापिं सकलें विज्यायेधुकल । अथे हे विहारय् विज्याइपिं सकल उपासक उपासिकापिं नं थ्यंकेधुकूगु दु । मू पाहाँ दानदेवी आतकं मथ्यनी । सकसिया मिखा विहारया मू लुखाय् दानदेवी मांयात लसकुस यायेत पियाच्वन । वय्कः मभाःनिगु खंखं सकसिया नुगलय् थीथी कथंया खं लुइकाच्वन । गनं वय्कः मफु जकं लाकि ? हने मयःम्ह जक खः कि । अथेसां गुरुमांया नुगलं धयाच्चंगु दु, दानदेवी मां अवश्य वइ । थौया थ्व सभाय् ईकथं ध्याक्क इलय् दानदेवी मां भायादिल, स्वम्ह भौपिलिसे । सकसिया ख्वालय् लसता भय्बिल ।

दानदेवी मांयात आसन ग्रहण याकालि ज्याभवः न्ह्याकल । खादा क्वखायेकल । वय्कःया उदारताया वारे गुरुमां भन्तेपिसं नवाना विज्यात । दकले लिपा वय्कःयात देछाइगु

बुद्धया मूर्ति भवःलिं व्वयेहल । स्वंगू फिटया बुद्ध, खुगू फिटया बुद्ध व भिनिगू फिटया बुद्ध लुं सियातःगु बुद्धया मूर्ति ।

ज्याभवः सकतां क्वचायेवं गुरुमांपाखें धया विज्यात - ‘दानदेवीमां छःपिन्त थौं जिमिसं वःचाधंगु बुद्धया मूर्ति देछायेगु मनंतुना । छःपिन्त गुगु यः ल्यया विज्याहुं । गुरुमांया खं न्यनाः दानदेवी मां अकमकय् जुल । छु धाये छु धाये जुल । क्वथीक छकः स्वत स्वम्ह बुद्धया मूर्ति । नुगलय् खं वायेकल । गुम्ह बुद्ध जिगु बैठक क्वथाय् पाय्छि जुइ । थःगु बैठक क्वथाय् छकः मिखा तिसिना स्वल । बैठक क्वथा सकतां सकतां जाः । गनं खालि मदु । तसकं तःकूगु बैठक क्वथा । मगाः मचाः छुं मदु । दानदेवी मां अलमल जुल । मयल थ्व देछा धयागु मती तल । जितः माःगु छुं मदु । हानं छकः मिखा तिसिना थः च्वनेगु क्वथा स्वल । क्वथाय् छगू कुं खालि जूगु खन । थ्व प्वक्तांगु थासय् बुद्धया मूर्ति तयेदुसा जिगु च्वने-क्वथा भन भःभः धाइ धयागु मती तल । मुसुहुं न्हिल ।

दानदेवी मां नं दकले तःधिम्ह बुद्धया मूर्तिइ ल्हाः तल । जितः यःगु थ्व हे धयागु भाःपिया । स्वयाच्चपिं सकल उपासक उपासिकापिं सकस्यां म्ये वान्यात । ●